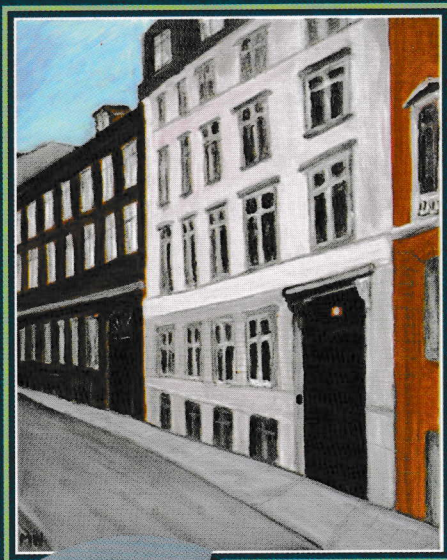

Milepæle & kilometersten

Et kvart århundrede af
Advokatsamfundets historie
som oplevet af Mogens Holm

ADVOKAT

SAMFUNDET

æle & kilometersten
Mogens Holm
et af Advokaternes Serviceselskab A/S
k tilrettelæggelse og produktion:
chultz Grafisk A/S,
tslund 1998
87-90226-06-2

Forord

DA PAUL HAMMERICH I SOMMEREN 1976 lagde sidste hånd på sin Danmarkskrønike dækkende 27 år (1945 - 1972) skrev han i sit forord, at en bisætning af H.C. Branner havde været så inspirerende, at den var blevet en vejviser under arbejdet: "at søge virkeligheden bag kendsgerningerne". Derfor må en krønikeskriver ifølge Paul Hammerich "mobilisere ikke blot nysgerrighed, men også sansen for at digte, komponere og iscenesætte. Han er organisator af et spil, hvor det gælder om at få læserne til at spille med. Samtidshistorie er særlig velegnet til tovejs-kommunikation, fordi læserne har levet tiden med og dermed er en del af værkets indhold".

En pensionsalder er en mærkelig størrelse, - den passer til nogle, andre ikke. Mogens Holm rundede i 1995 de 65 år, der medførte en pensionering fra Det Danske Advokatsamfund. Det var for tidligt. Derfor vidste vi alle, at Mogens Holm var den kapacitet, der nu ville have tid og mulighed for at skrive. Det gjorde han ved først sammen med advokat Henrik Stakemann Spang-Hanssen at udgive den helt uundværlige bog: "God advokatskik". Så kom ideen: Hvad med en opfølgnings af Axel H. Pedersen's "Det Danske Advokatsamfund 1919 - 1969"? Hvem ville have den fornødne baggrundsviden samt sansen for at digte, komponere og iscenesætte, - organisere spillet så læserne spiller med? Hvem ville kunne søge virkeligheden bag kendsgerningerne? Mogens Holm, hvem ellers. Dertil kom det store lykketræf, at Mogens Holm tiltrådte sin ansættelse i Advokatsamfundet's sekretariat præcis i det år (1969), hvor Axel H. Pedersen's advokatkrønike slutter.

Mogens Holm sagde ja, og det har vi været ovenud glade for.

Forfatteren har været frit stillet, der har ikke været nogen redaktionskomite, ingen krav om behandling af specielle emner endsige vægtning og prioritering af disse etc. Krøniken er helt og holdent Mogens Holms værk.

Tiden løber hurtigt og mange begivenheder skrives i sand. Det er vigtigt, at historien skrives før tidevandet sletter alt. Derfor en stor tak til Mogens Holm. Ligeledes en stor tak til Thorvald og Margot Dreyer's Fond, der endnu en gang har gjort det umulige muligt, og det ved fuldt ud at bekoste udgivelsen af advokatkrøniken.

En epoke er nu skildret, og mange af læserne vil have levet helt eller delvist i den tid, der beskrives. Derved bliver krøniken også læsernes. Det er det, der gør det så fascinerende at passere bogens mange milepæle og kilometersten.

Steffen Juul

Indhold

Indledning 8

I Året 1969 - et skel 11

II Fra lejede lokaler til eget hus 17

Ved Stranden 14 17

Et kulinarisk sidespring 19

Opsigelse 19

Kronprinsessegade 28 20

III Vækst 24

Advokatsamfundets medlemstal 24

Udviklingen i Advokatsamfundets økonomi 26

Ekstraordinære arrangementer 27

Advokatsamfundets administration 27

Ændring i sekretariatets ledelse 29

Ny struktur for arbejdet i Advokatsamfundets organer 31

Ny administrativ struktur 34

Advokaternes Serviceselskab A/S 35

IV Advokatrådets formænd og medlemmer 37

Formænd siden 1969 37

Medlemmer 38

Lidt nærmere om formændene: 42

Børge Kock 42

Jørgen Pedersen 45

Niels Th. Kjølbye 47

Niels Fisch-Thomsen 50

Jan Erlund 53

Steffen Juul 56

V Fra defensiv til offensiv erhvervspolitik 58

Gallupundersøgelse om befolkningens kendskab til advokaterne 59

Vinkelskriverne 60

Inkassobureauerne 62

Landbrugets økonomikonsulenter 63

Revisorerne 65

Forsøg på at finde nye erhvervsområder 67

Advokatomkostninger i sager for administrative nævn mv. 68

Offentlige myndigheders benyttelse af advokatbistand 69

Kollektiv markedsføring 70

Udskrivning af en idékonkurrence 71

Nye toner 71

"Advokatgerningen som liberalt erhverv" 72

Erhvervsudvalgets bud på en ny erhvervspolitik 73

Bygholm-konferencen i november 1987 73

Advokatrådet overtager erhvervspolitiken 74

De nye erhvervspolitiske instrumenter 75

VI Spørgsmålet om specialistanerkendelse 77

De facto - de jure 77

Specialist i proces? 77

Anvendelse af betegnelsen "specialist" 78

Specialistbetænkningen af 1970 78

En opfordring fra den unge generation 80

En "Afværgedagsorden" i april 1977 80

1990-Betænkningen om specialistanerkendelse for advokater 81

"Åndernes Hus" 84

VII Kampen om den individuelle reklame 85

De gode gamle dage 85

Oprør 85

En forsigtig liberalisering 87

Monopolmyndighederne 87

Yderligere liberaliseringer 88

"Advokatmatriklen" 89

KonkurrenceRådet 90

VIII Advokaternes økonomi og Monopolmyndighederne 93

Salaertaksterne og deres skæbne 93

Advokaternes indtægter 96

Salaertaksternes betydning for advokaternes indtægter 98

X Nul-advokaten 102

X Uddannelsen slutter aldrig 105

- En anakronistisk indledning eller "hvorledes alt omsider blev godt" 105
- Beretning af september 1968 fra et af Advokatrådet nedsat videreuddannelsesudvalg 106
- Videreuddannelsen fra 1969 107
- Nye behov for udbygning af fuldmægtiguddannelsen 108
- Uddannelses- og Informationskomitéen (UIK) og kursusudvalget 111
- Nye rammer for kursusaktiviteterne 112

XI Nye veje til advokatgerningen 114

- Først lidt om de gamle 114
- 3 års praktisk virksomhed 114
- Virksomhedsansatte advokater som principaler? 117

XII Advokatnævnet før og efter 1983 120

- Det gamle nævn 121
- Formændene for Advokatnævnet fra maj 1969 til juli 1983 121
- Medlemmer 121
- Det gamle Advokatnævns karakteristika 123
- Optakten til nye klage regler 125
- Her kommer Frieda ind i billedet 126
- Advokatbetænkningen fra 1979 127
- Retsplejelovsændringen af 9. juni 1982 127
- Det nye nævn 128
- Nævnet 1983-1987 130
- Nævnet 1987-1991 131
- Nævnet 1991-1995 132
- Rationalisering af klagesagsbehandlingen 132
- Forholdet mellem Advokatnævnet og Advokatrådet 134
- Nævnet fra 1995 - 135

XIII Advokatvirksomhed i selskabsform 137

- Interessentskaber 137
- Langt tilløb til advokatvirksomhed i selskabsform 138
- Hvorfor må vi ikke, når alle andre må? 138
- Retskreds begrænsningen 139
- Betænkning nr. 871, 1979 om revision af Retsplejelovens advokatafsnit 139

Virksomhedsskatteordningen 140

Advokatrådet beslutter sig 141

Lovforslag om advokatvirksomhed i selskabsform 141

Hvad er advokatvirksomhed? 142

Advokater i organisationer, foreninger mv. 142

KonkurrenceRådet påny på banen 144

Ikke holding-selskaber 145

En upassende afslutning 145

XIV Retshjælp og advokatvagter 146

Retshjælpsordningen af 1969 - en karikatur 146

Hvorfor virkede 1969-ordningen ikke? 147

Riget fattes penge 147

Advokatrådets provokation 148

Advokatmomsen som løftestang for en nyordning 148

Endnu en provokation - med stor effekt 149

Advokatvagten 149

XV Internationalt samarbejde 152

Nordiske relationer 152

Danmark, Europa, Verden 152

Det europæiske Advokatråd: CCBE 153

Danmark som observatør i CCBE 154

Advokatsamfundet bliver medlem af CCBE 156

Fælles principper for god advokatskik 156

Lejlighedsvis udøvelse af advokatvirksomhed i et andet EF-land 157

"Etablissements Sauvages" 157

Gensidig anerkendelse af eksamensbeviser 158

Varig etablering i et andet EU-land under hjemlandets titel 158

Det europæiske Institut 160

XVI Fremtiden er begyndt 161

Sekretariatet 161

En ny erhvervspolitik 162

Småsagsprocessen 163

Kvalitet i lovtilblivelsen 164

Etik 166

Afslutning 169

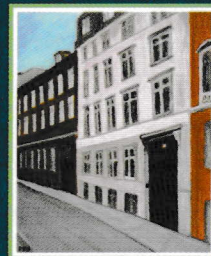

Mogens Holm var fra januar 1969 til september 1995 ansat i Advokatsamfundet, indtil 1984 som vicegeneralsekretær og derefter som direktør. Gennem årene virkede han som sekretær for

især Advokatrådet, Advokatnævnet, det tidligere erhvervsudvalg og uddannelsesudvalget. I de sidste to år lå hans arbejdsområde, som følge af en ny afdelingsstruktur, især i retsplejeafdelingen, hvor han varetog den daglige ledelse af de sekretariatsmæssige opgaver for Advokatnævnet. I naturlig tilknytning til dette arbejde, der gennem hele ansættelsestiden havde haft hans særlige interesse, udgav Mogens Holm i februar 1997 - i samarbejde med Henrik Stakemann Spang-Hanssen, gennem "Advokaternes Service-selskab A/S" - bogen: "God Advokatskik", hvori dette begreb blandt andet belyses gennem eksempler fra Advokatnævnets praksis, og hvor Advokatsamfundets disciplinære system samt principperne for advokaters salærberegning er indgående behandlet.

"Milepæle og kilometersten" indeholder forfatterens erindringer om store og små begivenheder og hændelsesforløb i det kvarter århundrede, han var ansat i Advokatsamfundets tjeneste.

Billedet af "Advokaternes hus" er malet af forfatteren.

ADVOKAT

SAMFUNDET